

PROGRESJONSPLAN

Strandparken barnehage

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg og oppleve fremgang. Alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser og ferdigheter» (RP for barnehager)

I barnehagen arbeider vi hele tiden på tvers av de ulike fagområder. Fagområdene lar seg vanskelig isolere og vil i alle arbeidsmåter, leker og aktiviteter overlappe hverandre.

Progresjonsplanen vil deles opp etter alder ved hjelp av de ulike fagområdene. Det er allikevel viktig å presisere at progresjonen ikke kan ses alene med hensyn til alder. Barnas utviklingsnivå og erfaring vil her være viktig. Barna skal oppleve progresjon i de ulike aktivitetene og bli tilbudt utfordringer slik at alle har noe å lære, strekke seg etter og oppleve mestring.

Kommunikasjon, språk og tekst

Barna skal utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og få kjennskap til mange kommunikasjonsformer igjennom:

1-2 år

- Enkle sanger med bildeillustrasjoner
- Bevegelsessanger
- Pekebøker som leses og settes ord på sammen med voksne
- Tilgjengelige pekebøker og billedbøker med enkel tekst
- De voksne ordsetter handlinger i hverdagen
- Nonverbal kommunikasjon er en bevisst handling hos de voksne og vi legger stor vekt på den hos barn uten muntlig språk
- Bruker mye bilder og konkrete

3-4 år

- Sanger, rim og regler
- Bevegelsessanger
- Finner rytme i ord og rim
- Barna blir lest for, litteratur med noe bildeillustrasjoner som støtter teksten
- Barna har lett tilgjengelige billedbøker med tekst
- Barna får anledning og oppmuntres til å fortelle om opplevelser, undrer seg og stiller spørsmål
- Barna blir kjent med skriftspråk- leker med bokstaver
- Barna bruker det muntlige språket til oppgaveløsning og samhandling med andre barn. De voksne støtter oppunder dette

5 år

- Barna introduseres for skriftspråket
- Barna utforsker og leker med språket
- Barna har litteratur og ulike faktabøker tilgjengelig
- Barna blir lest for og det settes av tid til samtale rundt aktuelle tema
- Barna lager historier og fortellinger
- Barna leker med rim og regler
- Barna leker regelleker med rim og sanger

Kunst, kultur og kreativitet

Barna skal oppleve kunst og kultur i barnehagen gjennom å selv være aktive og oppleve samhørighet og kreativitet i gruppen

1-2 år

- Sang og musikk med enkle bevegelser, dans og rytmeinstrumenter
- Tegne med stifter og male med fingrene
- Ulike materialer som trolldig og plastelina
- Kjenne på ulike naturmaterialer som kongler, sand, vann, stein og blader
- Bli kjent med de enkleste folkeeventyr som «Bukkene Bruse»

3-4 år

- Sang, musikk, dans og dramatisering med rytmeinstrumenter og enkle rekvisita
- Bruk av ulike formingsmateriell som plastelina, trolldig, gips og leire
- Naturmateriale som steiner, kongler, mose og skjell brukes i ulike formingsaktiviteter
- Bilder, malerier og ulike kunstuttrykk presenteres
- Bruk av ulike verktøy som pensel, saks og lignende
- Kreative uttrykk ved hjelp av ulike digitale tegneprogrammer Vi drar på konsert på Bakkenteigen med Marinemusikken

5 år

- Sang, musikk, dans og dramatisering med rytmeinstrumenter og mere kompliserte rekvisita.
- Barna er «historiefortellere», lager sine egne historier
- Barna reflekterer og undrer seg over ulike kunstuttrykk
- Kreative uttrykk ved hjelp av ulike digitale tegneprogrammer
- Barna blir kjent med lokalsamfunnets kultur og kunstuttrykk
- Barna drar på konsert på Bakkenteigen med Marinemusikken

Kropp, bevegelse mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse gjennom:

1-2 år

- Småbarns lekeareal / rommet er innredet for mye grovmotorisk lek. Lite møbler, mye gulvplass
- Lekemateriell stimulerer til grovmotorisk lek. Innesykler, trillevogner, sklie, ballrom og konstruksjonsmaterieell til gulvlek.
- Trygge, kjente voksne alltid tilstede i leken for avveksling mellom lek og «et trygt fang»
- Barna deltar i matlaging, der de lukter, ser, smaker og kjenner på ulik mat
- Barna blir presentert for og servert ulik mat i barnehagen.
- Alle barn prøver å spise selv med hjelp av en voksen. Etter hvert smører de sin egen mat med hjelp innen de går over til storbarnsavdeling
- God tid til hvile i løpet av dagen. Hvile kan være rolige aktiviteter, sitte på et fang eller sove.
- Gode/ trygge stellerutiner
- Barna deltar etter evne under påkledning
- Voksne som er gode på å anerkjenne alle følelser hos barna

3-4 år

- Uterommet brukes aktivt til ulik kroppslig aktivitet som ballek, klarting, sykling, hinderløype, skigåing og løping
- Innerommet innredes slik at det er rom for både rolige finmotoriske aktiviteter, hvile i en lesestund og mere grovmotoriske aktiviteter som hinderløype eller dans til musikk og dramatiseringer med bevegelse
- Alle barn får delta i alle trinn i matlagingen
- Alle barn lærer seg på å kle på seg selv og mestre toalettsituasjon
- Barna hjelpes til å bli selvstendige ved matbordet- forsyner seg selv og smører mat
- Alle barn tilbys hvile i form av lesestund, lytte til rolig musikk eller yoga i løpet av dagen
- De voksne legger til rette for gode samtaler med barna der de kan sette ord på følelser, ønsker og behov
- Barna lærer å respektere sin egen og andres kropp

5 år

- Barnehagen legger stor vekt på selvstendighetstrening i personlig hygiene, påkledning og spisesituasjon
- Barna er med på vanntilvenning/svømming
- Barna er selvstendige under måltidet, hjelper hverandre og smører maten sin selv
- Hjelper til i alle aspekter i matlagingen
- Barna henter selv frem klær og klarer seg selv i garderobesituasjonen med veiledning fra de voksne
- Barna setter ord på følelser, ønsker og behov.
- Alle barn tilbys hvile i form av lesestund, lytte til rolig musikk eller yoga i løpet av dagen
- Barna lærer å respektere sin egen og andres kropp
- Insestsenteret i Vestfold prosjekt har med barna

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen legger til rette for at barna skal få et mangfold av naturopplevelser og opplever naturen som arena for lek og læring. Barna skal gjennom kjennskap til naturen lære å respektere den og ta vare på det mangfoldet naturen representerer.

1-2 år

- Leke ute i all slags vær til alle årstider
- Leke med sand og vann
- Enkle pedagogiske program på Ipad
- Kjennskap til ulike husdyr
- Lukte og kjenne på blomster og ulike planter i naturen
- Finne insekter og larver
- Legge søppel i riktig sortering sammen med de voksne
- Setter inn tallerken og glass i oppvaskmaskinen sammen med en voksen
- Være med å sette på vaskemaskinen

3-4 år

- Leker ut og på tur i all slags vær
- Samle ulikt naturmateriale til div bruk
- Kjennskap til ulike dyr, planter og vekster i nærmiljøet
- Barna sorterer søppel, lærer å ikke forsøple naturen og rydder opp etter seg på tur
- Barna lærer å respektere naturen med planter og dyr som lever der
- Barna ser nærmere på ulike insekter og planter i mikroskop
- Barna sår og planter i barnehagen
- Bruker internett til å søke opp ulik informasjon om tema
- Barna tegner med enkle tegneprogram på data

5 år

- Barna er mye på tur i nærmiljø
- Barna bruker ulik gjenbrukmateriell
- Bruker internett til å søke opp ulik informasjon om tema
- Barna tegner med enkle tegneprogram på data
- Barna respekterer naturen og plukker med seg søppel på tur
- Bruker internett til å søke opp ulik informasjon om tema

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal igjennom etikk, religion og filosofi skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett.

1-2 år

- Barna får hjelp til å sette ord på følelser (fokus på glad, sint og lei seg)
- Markere høytider med fokus på musikk og sanger, smaksopplevelser og stemninger
- Barna veiledes og hjelpes til å være gode med hverandre
- Barna veiledes i konflikter med andre barn

3-4 år

- Markere høytider med fokus på musikk, sanger, fortellinger og stemninger
- Gi barna innsikt i kristen og humanistisk arv og tradisjon
- Gi barna innsikt i andre tradisjoner og religioner som er representert i barnehagen
- Vi «undrer» oss sammen med barna
- Vi har arbeider med tema følelser og vennskap

5 år

- Markerer høytider med fokus på musikk, sanger, fortellinger og stemninger.
- Barna er med i kirken på julevandring og i pinsegudstjeneste
- Barna har kjennskap til kristne høytider og tradisjoner
- Barna får innsikt i andre tradisjoner og religioner som er representert i barnehagen
- Barna undrer seg og samtaler sammen med hverandre og sammen med voksne.
- Barna hjelper andre yngre barn inn i lek sammen med en voksen.
- Skolestartere får et ansvar for å ta godt imot nye barn i barnehagen

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen bidrar til kunnskap om og erfaringer med lokal tradisjoner, og erfaringer med deltakelse i et demokratisk samfunn

1-2 år

- Barna bruker uteområde til barnehagen på formiddagen før sovetid
- Barna er mye på tur til stranda, biblioteket, parken i sentrum eller skogen på KJV i vogn
- Barna går turer til fergeterminalen og ser på Bastøfergen. Tar tur med Bastøfergen over til Moss mot slutten av barnehageåret
- Barna opplever demokratiske prosesser i barnehagens hverdag, der de er med å medvirker

3-4 år

- Barna er mye på tur til stranda, biblioteket, parken i sentrum eller skogen på KJV
- Barna er med på besøk i andre barnehager og eller idrettsarenaer når det arrangeres HOPP samlinger
- Barna tar bussen til Bakkenteigen når studenter ber inn til ulike prosjekt
- Barna drar på konsert på Bakkenteigen
- Barna opplever demokratiske prosesser i barnehagens hverdag, der de er med å medvirker

5 år

- Barna er mye på tur til stranda, biblioteket, parken i sentrum eller skogen på KJV
- Barna er med på besøk i andre barnehager og eller idrettsarenaer når det arrangeres HOPP samlinger
- Barna tar bussen til Bakkenteigen når studenter ber inn til ulike prosjekt
- Barna drar på konsert på Bakkenteigen
- Barna besøker Braarudåsen sykehjem
- Barna går Lusciatog ved Losen dagsenter
- Barna deltar på vanntilvenning/svømming i varmtvannbassen ved Braarudåsen
- Barna opplever demokratiske prosesser i barnehagens hverdag, der de er med å medvirker

Antall, rom og form

Barna oppdager, utforsker og forstår sammenhenger, ser strukturer og stimuleres til undring og nysgjerrighet

1-2 år

- Barna har tilgang på leker som inspirerer til sortering i farger, ulik form og størrelser
- Konstruksjonslek med puteklosser, treklosser og duplo
- Rom i rommet med puter, pledd, pappesker, rør til å krype i og diverse rekvisita
- Hinderlek med under, over, nedi, opp av, rundt, inni

3-4 år

- Barna er med å lager mat og dekker bord, vi måler, veier og teller
- Ulikt konstruksjonsmateriale tilgjengelig på avdelingen
- Barna finner ulike former ute i naturen og inne i barnehagen.
- Vi setter ord på ulike former sammen med barna, sirkel, kvadrat, firkant, rektangel etc
- Barna sorterer etter størrelse, farge og form
- Barna leker enkle regelleker
- Barna blir kjent med kalender, årstid og merkedager- rom og tid

5 år

- Barna er med å lager mat og dekker bord, vi måler, veier og teller
- Ulikt konstruksjonsmateriale tilgjengelig på avdelingen
- Barna finner ulike former ute i naturen og inne i barnehagen.
- Vi setter ord på ulike former sammen med barna, sirkel, kvadrat, firkant, rektangel etc
- Barna sorterer etter størrelse, farge og form
- Barna bruker ulikt verktøy som hammer, sag og spriker- måler og beregner, erfarer problemløsning i små byggeprosjekt.
- Regelleker, stafetter og ulike konkurranser (som fotballturnering)
- Barna blir kjent med kalender, årstid og merkedager- rom og tid